

DE TRIBUNE

Redactieadres:
D. J. WIJNKOOP, Paleisstraat 12
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:
J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

- VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG. -
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Het Kongres der Parasieten. — Positieve Nederlagen. — De Verscherping der Klassentegenstellingen (Slot). — Een nieuwe Armenwet. — Vorsteneroering. — Uit het Buitenland; Frankrijk. — Kleine politieke feiten. — Van het Partijbestuur. — Voorstellen, die aan het referendum worden onderworpen. — Van de Afdelingen. — Korrespondentie. — Feuilleton: Verslag van de Openingsrede van het Congres.

Het Kongres der Parasieten.

Het is voor den rechtgeaarden revisionist een schouwspel voor Goden. Stel je voor een partijtje van eventjes vijfhonderd man, waarvan de afgevaardigden in machteloos gewurm bezig zijn de werkelijke arbeiderspartij met hun hysterisch opgeschroefd gekrijsch te bezwadden. Stel je aan het hoofd daarvan voor een voorzitter, die geen enkele sociaal-democratische partij ter wereld meer goed vindt dan de zijne en ze achtereenvolgens als besmet met onmarxistische onreinheid brandmerkt. Stel je nu zoo'n stelletje extremisten, maximisten, impossibilisten voor, die bezig zijn in de Internationale te waken tegen afdwalingen van het pad des eenigen waren heils.

Zoo denkt de rechtgeaarde revisionist hardop, zoo schrijft hij het ook in *Het Volk*, dagblad voor de Arbeiderspartij, ook al zijn zijn gedachten in werkelijkheid uit den aard der zaak eenigzins anders.

Hoe is het dan toch in duivelsnaam mogelijk, dat zoo'n partijtje nog niet verdwenen is. Ja, hoe is 't zelfs verklaarbaar dat, niettegenstaande sommige afdelingen der Arbeiderspartij schreven, dat de uitgetreden zich weer bij tientallen lieten inschrijven bij die partij, dat zaakje nu nog niet verlopen is, maar zelfs is gegroeid in uiterlijke, maar ook in innerlijke kracht.

Zij zien het, maar doorgronden 't niet, zou de Psalmzanger zeggen. Omdat zij de kracht van het socialisme, van den onwrikbaren strijd tegen 't gansche kapitaal, niet kennen noch begrijpen.

Er zijn meer wonderlijke dingen in zoo'n parasietenkongres. Stel je dan toch zoo'n stelletje uiterste afwijkingen, zoo'n vijfhonderd impossibilisten voor, die 't op hun congres over de gansche leiding, de geheele taktiek van hun partij roerend eens zijn, waar kritiek en nog wel slechts opbouwende kritiek gevoerd wordt alleen op onderdeelen, en op zaken die de praktische uitvoering slechts betreffen.

Het is en blijft een raadsel voor hem, die als goed S. D. A. P.'er getuige is geweest van ons kongres. Geen twee moesten het eens zijn en toch bewonderenswaardige eenstemmigheid van willen. Wonderlijk. Doch wonderlijk slechts alleen voor hem, die de eenheid van Marxistische wetenschap, sociaal-democratisch inzicht en praktijk niet begrijpt.

Wonderlijk voor de S. D. A. P. die de vrije kritiek niet kent, en ze verdoemd heeft uit haar organisatie, is 't, dat men zijn meening vrij en ronduit kan zeggen over de taktiek van alle onderdeelen der internationale. Zij begrijpen niet, dat door den strijd der inzichten in de arbeidersklasse zelve slechts de juiste weg gevonden wordt tot bereiking van het socialisme. Zij begrijpen niet, dat voor het vinden van dien weg juist de vrije uiting van alle inzichten, de critiseering van elke taktiek een noodzakelijk vereischte is. Internationaal zal de arbeidersklasse dien weg slechts banen, geleid door haar wetenschap.

Daarom is ons kongres inderdaad er geen, waar

de meening van welke richting der sociaal-democratie dan ook onderdrukt wordt; op ons kongres zijn 't niet de leiders, die, zooals in de S. D. A. P., met behulp van de kleinburgelijke en plattelandse stroomingen, de werkelijke uit klassegevoel voort-spruitende uitingen der arbeiders in verkeerde banen leiden, doch is 't juist 't scherpe klasseinzicht, dat naar voren komt bij elke taktiek, en elken strijd. En aan dat scherpe klasseinzicht toetsen we ook de daden der internationale partijen, omdat we weten, dat niet Holland het socialisme brengen zal, doch juist het proletariaat van die landen, die in klasseinzicht en klassemacht ons verre vooruit zijn.

Parasieten der sociaal-democratie zijn niet wij, o S. D. A. P., maar gij zelve. Gij parasiteert juist op het klassebesef der arbeiders. Gij infecteert die arbeidersklasse met kleinburgelijke tendenzen.

Onder het mom van uw program, onder het mom van de sociaal-democratie vertoont gij u en leeft gij als de woekerszwam, gedragen nog door onontwikkeld klassebewustzijn, schoonschijnend, maar voos van inhoud, het gansche lichaam vergiftigend met de voortwoekerende schimmeldraden der verburgerlijking.

* * *

Voor ons was het kongres een verheuging. Voor de eerste maal waren we dan bijeen, afgevaardigden van zeventien afdelingen. En niet één ervan, die niet zich nauw verbonden voelde aan zijn organisatie, belaagd, beschimpt, verleugend door duizenden, maar niettemin zijn trots. En niet één van hen, die twijfelt, of de toekomst is ons.

Voor ons was het het kongres, dat de bevestiging zou brengen van onze partij. Die bevestiging heeft het ons gebracht. Onze organisatie hebben we er opgebouwd en de gebreken er van besproken. Die gebreken zullen we nu gaan verhelpen, met ons aller krachtinspanning, wetend, dat wij dragers zijn van het werkelijk socialisme. Ons orgaan is nog te klein, zoo ook ons abbonementaal, al staat 't bij onze buitenlandsche strijdbladen, met een karakter als het onze, niet achter. We zullen ons dit jaar inspannen tot uitbreiding van ons lezertal, tot meerdere verbreiding van het socialisme, om 't volgend kongres te kunnen komen met grotere plannen. Er is gebrek aan propagandamateriaal, aan propaganda-artikelen in ons orgaan naast de meer ontwikkelende voor onze leden en oudere lezers, vooral voor die elementen in de arbeidersbeweging, die nog minder socialistisch ontwikkeld zijn. We zullen ook dit zooveel mogelijk pogen te geven. Er is gebrek aan propagandistische krachten; we zullen ze trachten te ontwikkelen.

Over kapitalen beschikken we niet; we zullen geven wat we missen kunnen voor onzen strijd. Ons garantiefonds moeten we gaan versterken, een redactiefonds gaan vormen. Onze colportage zullen we beproeven te vergrooten.

Met onze vergaderingen willen we de arbeidersklasse van ons land, waar we dat kunnen, het socialistisch inzicht brengen, in onze vakverenigingen zullen we, waar dat kan, werken voor datzelfde inzicht. Kortom, we hebben ons voorgenomen, allen te zullen doen, wat we kunnen.

We gaan ons tweede jaar aan den arbeid, partijgenooten, voor de versterking en uitbreiding onzer organisatie, voor de verbreiding van 't socialistisch inzicht onder de zoo droevig misleide arbeidersklasse van Holland.

Die taak is groot. Groot zij dus ook onze offeringsgezindheid, onze toewijding, onze werkenlust en werkenkracht.

Weet, dat het gaat om het Socialisme.

C.

Positieve nederlagen.

De Belgische verkiezingen, waarover wij de vorige maal reeds met een enkel woord schreven, zijn van zoo groot belang voor onze arbeidersbeweging, omdat ze ons toonen, waarheen de reformistische reis gaat.

Onder bovenstaanden titel schrijft de Belgische correspondent van de *Leips. Volksz.* over den uitslag niet alleen maar ook over de uitwerking die deze verkiezingen hebben op de Belgische reformisten.

Hij constateert dan eerst, dat de uitslag een teleurstelling is geweest, zooals wij reeds vermeldden, niet alleen omdat de hoop op een overwinning van het kartel der Arbeiderspartij en der liberalen niet verwezenlijkt is, maar ook omdat én de liberalen én de clericalen meer hebben gewonnen dan de Arbeiderspartij. In Brussel won de Arbeiderspartij 10000 stemmen en in Antwerpen 2300 stemmen sinds 1906, maar de liberalen 15000 en 13000 en de clericalen hebben in bijna alle districten even groote vermeerderingen van hun stemmenaantal vergeleken met 1906 behaald.

De correspondent van de *Vorwärts* constateert dien sterken liberalen aanwas in de hoofdstad ook en zegt: „De liberalen zijn voornamelijk in de landelijke voorsteden sterk vooruitgegaan, zooals trouwens de propagandistische en agitatorische ijver der Belgische liberalen zeer afsteekt bij de matheid en volksvrees b.v. van Duitsche liberalen.” Geen wonder, waar de Belgische liberalen, die de vertegenwoordigers zijn van het groote kapitaal, zooals bij ons b.v. de oud- en Unie-liberalen, den volledigen steun van de Arbeiderspartij genieten! M. a. w. de Arbeiderspartij heeft het liberalisme, de vertegenwoordiging van de directe uitbuiters der arbeidersklasse versterkt.

Lang niet genoeg echter naar den wil van den heer Anseele, Briand's vriend en lid van het Uitvoerend comité van het Intern. Soc. Bureau. De *Vooruit*, 't orgaan van dezen „socialist” toch trekt de volgende leer uit de verkiezingen: Het is niet voldoende, tijdelijke verkiezingsbondgenootschappen met de liberalen aan te gaan, want: „een program van eischen, waarover men 't eens is, moet niet slechts opgesteld, maar moet ook verklaard, verdedigd, begrepen en aangenomen worden. En deze gemeenschappelijke propaganda moet de scherpe kanten, die de anti-clericale bourgeoisie van ons scheiden, afronden en afstompen. Het ongeluk van de bondgenootschappen met de liberalen is derhalve, dat ze over 't algemeen te laat aangegaan worden en daardoor elk karakter verliezen.” En de slotsom is: Wij (de beide oppositiepartijen) hebben noodzakelijk behoefte aan 1°. een algemeen en vroegtijdig gesloten bondgenootschap, 2°. een gemeenschappelijk program, 3°. een gemeenschappelijke en geordende werkzaamheid in 't Parlement.

* * *

Men ziet het: de heer Anseele windt er geen doekjes om en wij zijn hem daar dankbaar voor.

De correspondent van de *Leips.* klaagt er dan verder over, dat de partijorganen niet de geringste poging aanwenden om de oorzaken van deze eigen-

aardige stagnatie (stilstand) op 't spoor te komen en er leering uit te trekken. Het hoofdorgaan der partij — *Le Peuple* — wijst er slechts op, dat het resultaat der verkiezingen door het meervoudig stemrecht ten gunste der clericalen wordt vervalscht. Dit is, zegt hij, juist, maar beantwoordt niet de vraag, waarom dan juist na 1902, sinds de arbeiderspartij met de liberalen samenwerkt, de uitslag der verkiezingen zooveel ongunstiger is geworden.

Wij zouden zoo zeggen: Waartoe moeten de reformisten leeringen trekken uit feiten, die opperbest in hun kraam te pas komen? Het is hun immers te doen om de macht, zooals het Briand, Viviani enz. er om te doen was. En zij kunnen dus een versterking van het liberalisme, zonder hetwelk zij niet aan de macht kunnen komen, slechts in hun hart toejuichen.

Van uit dit oogpunt is het dan ook zeer verklaarbaar, hoe het komt, dat de arbeidersleiders in België zich door de lessen dezer verkiezingen absoluut niet van den weg naar de macht, d.w.z. hun persoonlijke macht als Briand's, laten afleiden.

De correspondent der *Leipsiger* zegt:

In België hebben de reformisten alles opgeofferd slechts om in 't Parlement positieve resultaten te kunnen verkrijgen, die zich aan eenige van hun voornaamste leiders voordoen als zeer concrete (grijpbare) ministerportefeuilles.

De vakorganisatie hebben zij als iets, dat in vergelijk met deze verheven positieve resultaten van geheel ondergeschikte betekenis is, zoodanig verwaarloosd, dat België op 't oogenblik tegelijk 't land is van de laagste arbeidsloonen en den langsten arbeidstijd, en van de achterlijkste vakbeweging.

Zij hebben zich met handen en voeten tegen den uitbouw van ernstige, politieke partijorganisaties verzet, om de dictatuur der parlamentsfractie niet in gevaar te brengen.

Zij hebben den strijd voor sociale hervormingen en tegen de onderdrukking der Vlaamsche nationaliteit geheel op den achtergrond laten dringen, om aan de vulgair-anti-clericale, papenvreterige actie van 't liberaal-socialistische blok geen hindernissen in den weg te leggen.

Zij hebben zich ter wille van de belangen van 't liberale groote kapitaal voor de overneming van den Congo-staat en de koloniale uitbreiding ingespannen en in aansluiting daarmee toegestemd in een vermeerdering van de uitgaven voor 't militarisme.

Zij hebben het vrouwenkiesrecht in den steek gelaten, dat de macht der liberale partij zou hebben verzwakt en de verwezenlijking der liberale machtsdroomen eenige jaren zou hebben verschoven.

Zij hebben de socialistische opvoeding van 't proletariaat zoodanig verwaarloosd, dat C. Huysmans — zelf een verkapte reformist, een bestrijder van 't Marxisme in de praktijk en dus een onverdacht getuige. v. R. — met recht kon zeggen, dat de geest van 't eens zoo revolutionaire en energieke Belgische proletariaat aan die van een kudde vee gelijk geworden is.

Een requisitoir (beschuldigingsrede) waarmee wij 't van a tot z volkomen eens zijn, doch een taktiek, die volkomen verklaarbaar is, wanneer men, zooals de heeren Anseele, Vandervelde c. s. rechtstreeks aanstreeft op positieve resultaten, d.w.z. op een deel van de macht, met de liberale bourgeoisie verbonden.

En even juist is 't onvermijdelijke gevolg van dit alles:

Deze (de vermeerdering van de macht der Arbeiderspartij) wordt door de Blok-politiek onmogelijk gemaakt. De nog ontzaglijke massa der Christelijke arbeiders worden door het blok der vriedenkers afgeschrikt en de democratische en radicale elementen van den middenstand en het intellect, die zich reeds van de door ouderdom verzwakte liberale partij afkeerden, en meer en meer in de Arbeiderspartij de eenige consequente en energieke strijdster voor democratie en anti-clericalisme zagen, keeren tot 't liberalisme terug, wanneer dit door het verbond met de Arbeiderspartij den schijn van een lang verloren democratische maagdelijkheid terugwint en uitzicht krijgt door ondersteuning der Arbeiderspartij weer regeeringspartij te worden.

Gevolgen, die de Belgische Marxisten reeds in den beginne, toen 't verbond met de liberalen begonnen werd, voorspelden.

Maar meenen de Belgische Marxisten, dat zij de heeren Vandervelde, Anseele, Furnémont, Huysmans e. a. nog door Cassandra-kreten of door waarschuwingen van hun verraad aan 't proletariaat en hun bevoordeelen van het liberalisme zullen doen terugkeeren?

In dat geval maken zij zich, zij 't ook onbewust, mede schuldig aan dezelfde misdaad.

Nog slechts één middel is er om het Belgische proletariaat weer op te heffen uit de diepte van materiele en morele ellende, waarin het niet slechts door het kapitalisme, maar ook door zijn misleiders is gestort.

Dit middel is van nu af aan: strijd, onverzoenlijke en bittere strijd tegen het reformisme.

Dat middel is, dat men juist in den verkiezingsstrijd, wanneer de rotte vruchten van 't reformisme stinkend van de boomen vallen, tot de arbeiders gaat en hun aan die rotheid de verkeerdheid van de tot nog toe gevolgde taktiek demonstreert.

Dat middel is, niet meer om te zien, maar zijn plicht te doen en de verraders der arbeidersklasse op de kaak te stellen.

Wie niet mee wil werken om het Belgische proletariaat verder te voeren op den weg naar positieve nederlagen, naar positieve verarming, verzwakking en vernedering, die trekke in België deze les uit de afgelopen verkiezingen.

En wij in Holland, die de Arbeiderspartij reeds den zelfden weg zien bewandelen als de Anseele's e. d., die bovendien weten, dat al de rampzalige gevolgen, die wij in België voor oogen zien, nog in veel sterker mate zich vertoonen door onze nationale omstandigheden — vóór alles door het bestaan der antithese — wij vinden er een reden in om met meer strijdkracht nog dan te voren, den strijd hier aan te binden tegen de misleiders en verdervers der arbeidersklasse, de reformisten. v. R.

De Verscherping der Klassen-tegenstellingen.

(Stof).

Wij eindigden ons vorig stuk met de opmerking dat de kleine verbeteringen die langzaam een klein gedeelte van het proletariaat te beurt vallen, in beteekenis zeer verminderen door de snelle toename der proletarische klasse. Wij kunnen die opmerking nog wat duidelijker maken door weer de cijfers der Duitsche statistiek te laten spreken. Van 1895 tot 1907 nam het aantal onzelfstandigen van 13.438.000 tot 19.126.000 toe, d. i. met bijna vijf miljoen zeventienhonderdduizend. Van deze menschen was de overgrootte meerderheid proletariërs. In dien tijd zijn er zeker ook wel betere woningen voor arbeiders in Duitschland gebouwd, maar toch zeker niet voor vijf miljoen. Percentsgewijze heeft de toename van de arbeidersklasse zeker vèr de toename der betere woningen overtroffen. Er is dus wat verbetering geweest voor eenige personen, maar niet voor de klasse. Voor de klasse werd de tegenstelling met de bezitters scherper, want in verhouding tot de bezitters werd een weer veel grooter deel der bevolking gestopt in de arbeidersbuurten in de groote steden, in de overvolle huizen op voor- en achterkamers van de huurkazernes of in de kleine benauwde huisjes der mijn- en ijzerdistrikten. En zoo is het met bijna al de zoogenaamde verbeteringen gesteld. Zij raken een klein deel, maar in denzelfden tijd neemt het aantal van hen die in de algemeene proletariërsellende deelen veel sneller toe.

Wanneer wij nu verder gaan met deze beschouwingen dan blijven, nadat wij de kleine verbeteringen op enkele punten hebben herdacht, alleen nog weder dingen over, die wat hun kracht, hun uitgebreidheid en de richting waarin zij werken betreft, naast de toename van het proletariaat, van den vrouwen-, kinder- en ongeschoolden arbeid, van de concentratie van het bedrijf kunnen worden gesteld.

De krisissen komen met steeds korter tusschenpoozen terug. In het bekende artikel van Saks in de *Nieuwe Tijd* is dat duidelijk bewezen. In het begin der negentiende eeuw was de tijd tusschen twee krisissen 11 jaar. Die tusschentijd slonk gaandeweg tot 10, 9, 8, 7 jaar. De crisis van 1907 die zelfs nu nog niet geheel voorbij is, was bovendien de eerste die zich over de geheele kapitalistische wereld: Europa, Noord- en Zuid-Amerika, Azië en Australië uitstrekte. Vertrouwbare algemeene statistieken over werkloosheid bestaan er nog niet, maar het snellere komen der crisis en de uitbreiding van haar gebied bewijzen wederom dat de tegenstelling tusschen kapitaal en arbeid scherper wordt.

Niet minder werken in die richting het militarisme en imperialisme. Het is bekend hoe tusschen 1880 en 1890 de politiek der kapitalistische landen veranderd is. De overproductie, door Marx voorspeld, werd toen in de groote landen een feit. Waar moesten het overtollige kapitaal, de te veel geproduceerde waren heen? Chronische werkloosheid, opstand van het proletariaat, omverwerping van het kapitalisme dreigde als er geen uitweg gevonden werd. Hij werd gevonden. Een groot deel der aarde lag nog open waar het kapitalisme kon worden ingevoerd, waar de bevolking kon worden genoodzaakt tot werken en koopen, waar spoorwegen konden worden gebouwd en het overtollig kapitaal belegd. Maar dat gaf strijd tusschen de kapitalistische naties, die allen de beste stukken der koloniën voor zich wilden hebben. Om die te krijgen moesten zij een sterke vloot en leger hebben. Van dien tijd af dateeren het imperialisme en het veel grootere militarisme.

Deze beide hebben de klassentegenstellingen enorm verscherpt. Want ten eerste laten de kapitalisten de kosten voor leger en vloot grotendeels door de arbeiders opbrengen. Invoerrecht en indirecte belastingen zijn de middelen waaruit de millioenen voor vestingen, geweren en schepen worden gehaald. De laatste groote mogendheid Engeland staat op het punt haar arbeiders ook op deze wijze te gaan uitzuigen om in de aldoor wassende behoefte aan grooter schepen en leger te voorzien. De hogere loonen die de vakverenigingen weten af te dwingen, worden door den staat den arbeider afgenomen door zwaardere belasting op hun voedsel, brandstof en kleding.

Het gevaar van oorlog is zoo ook veel grooter geworden. De tegenstelling tusschen de belangen van

Duitschland en Engeland vooral maakt een wereldoorlog aldoor dreigend. En als hij komt, dan zullen het weer de arbeiders zijn, die, als zij nog niet in staat zijn hem te verhinderen, bij honderdduizenden vallen.

Bovendien heeft het imperialisme en militarisme het nationalisme, de verheffing van het eigen en de haat of geringschatting tegen andere volken verroot. De arbeiders die de solidariteit met de buitenlandsche arbeiders noodig hebben tegen het kapitaal, worden opgehitst door de kapitalisten tegen die vreemde volken waartoe hun mede-proletariërs behooren.

Zwaardere belastingen, grooter haat tegen wie bondgenooten moesten zijn, de dreigende dood van een groot deel van de arbeidersklasse als een oorlog uitbreekt, zou dit soms een verzachting der klassentegenstellingen zijn? Dit alleen overtreft in zijn vreeselijke gevolgen misschien reeds alle verzachtingen.

Nog een ander verschijnsel is van de laatste twintig of dertig jaren. De Patroonsbonden, de Kartels, Syndikaten en Trusts. Ook deze zijn allen tegen de arbeiders. Het patronaat staat georganiseerd, zooals nooit te voren. Zwarte lijsten, arbeidsbeurzen der patroons, uitsluiting van arbeiders uit het vak werken heel wat gemakkelijker dan vroeger nu de ondernemers en de ondernemingen met elkaar verbonden zijn en soms al een monopolie hebben. Tegenover de trust is de macht der vakvereniging gering.

De staat blijft niet achter. De ontwikkeling der productie dringt tot staatsbedrijf en de staat tracht niet minder dan de trust en de patroonsbond zijn arbeiders tot slaven of koelies te maken. Vrij algemeen in Europa is reeds het verbod van staking voor postbeambten, spoorwagearbeiders etc. In het geven van burgerrechten aan de arbeiders wordt de staat eveneens reactionair: het algemeen kiesrecht kan alleen nog door hevigen strijd veroverd worden en waar het bestaat, dreigt men in de landen waar de arbeiders het sterkst zijn, het te ontnemen als in Duitschland, of men ontnemt het als in Saksen.

Wanneer wij nu, na dit overwogen te hebben, alles wat verzachting der tegenstellingen of zelfs van den toestand van het proletariaat beteekent, aan de eene, de rechterzijde leggen, wat verscherping beduidt, aan de andere de linkerkant, dan krijgen wij ongeveer een verhouding die er zoo uitziet.

VERSCHERPING DER KLASSEN-TEGENSTELLINGEN.	VERZACHTING DER KLASSEN-TEGENSTELLINGEN OF VAN DEN TOESTAND VAN HET PROLETARIAAT.
Steeds grooter proletariaat.	Iets hogere loonen voor georganiseerden vooral.
Concentratie der productiemiddelen.	Korter arbeidstijd voor georganiseerden vooral.
Concentratie der vermogens.	Iets van arbeidswetgeving.
Toename vrouwenarbeid.	Enkele maatregelen voor hygiëne, beter verkeer, etc.
" kindertarbeid.	
" ongeschoolde arbeid.	
Gevaar van:	
Ouderdom	} voor een naar verhouding steeds grooter aantal der bevolking.
Ziekte	
Ongevallen	
Slechte woning	
Slecht onderwijs	
Slecht voedsel	
etc.	
Toeneming der krisissen.	
Imperialisme.	
Militarisme.	
Patroonsbonden.	
Syndikaten en Trusts.	
Staatsmonopolies.	
Wetten tegen staking en in 't algemeen de Actie van den Staat tegen de arbeiders.	

Wanneer men deze beide lijsten aanziet, en als men wil, rechts nog alles aan kleinigheden toevoegt wat men bedenken kan, dan kan er geen twijfel zijn of de verscherping der klassentegenstellingen is oneindig grooter dan de verzachting.

Daárom is de taktiek der S. D. P. de juiste.

Een ding hebben wij nog geheel weggelaten: het bewustzijn van de mogelijkheid eener andere maatschappij, dat onder de arbeiders met den dag groeit. Ook dit maakt de tegenstelling scherper, doch het laat zich niet wegen of meten. Daarom lieten wij het weg. Maar ook zonder dit is de ware verhouding zichtbaar genoeg.

H. G.

Een nieuwe Armenwet.

„Het Nederlandsche volk heeft zich steeds gekenmerkt door... groote weldadigheidzin, die voor bijna iedereen vorm van menschelijk lijden ook een vorm van leniging zocht te vinden." Deze zotheid opent de toelichting tot minister Heemskerks nieuwe wetsontwerp. Een zotheid om de bekrompen verheerlijking van het „Nederlandsche volk", een zotheid te meer, omdat de mooie frase grootendeels weer te niet wordt gedaan door de woordjes „bijna" en „zocht." Erger dan een zotheid, een brutale huichelarij zijn deze woorden, gekoppeld aan een wetsontwerp dat van niets zoozeer getuigt als van de onverschilligheid van de bezittende klassen voor het lot van de allerarmsten. In hoeverre het „Nederlandsche volk", wat de heer Heemskerck daar dan ook onder verstaat, vroeger „weldadig" is geweest, kunnen wij hier in 't midden laten. Vast staat, dat thans armenzorg en weldadigheid dingen zijn, die al heel weinig met elkaar te maken hebben. Vroeger toen armoede en gebrek meestal het gevolg waren van rampen, niet of niet bewust door menschen veroorzaakt, daar kon men de leniging een goede daad, een weldaad noemen. Zoo mag het nog weldadigheid heten, wanneer menschen

geld geven voor de slachtoffers van de aardbeving van Messina of een dergelijk voorval. Maar met de voortdurende armoede van het proletariaat staat het heel anders. Die armoede is een vrucht van het kapitalisme, is veroorzaakt doordat den arbeider het product van zijn arbeid wordt afgenomen en hem daarvoor zóveel teruggegeven, als noodig is om hem morgen weer te kunnen laten werken. Die armoede is het gevolg van de voortdurende onteigening van kleine bezitters en niet-bezitters door de groote. Het is dus waarachtig geen goedheid van de kapitalisten en hun geheelen aanhang als zij eens een beetje tegemoet komen aan de allerergste van de door hen of om hunnentwil veroorzaakte ellende! En het maakt geen verschil of misschien mevrouw A. wat meer voor haar rekening neemt en meneer B. wat minder. Daarom blijft elke gift evengoed een minimale aflossing op de reusachtige, altijd meer groeiende schuld van het kapitaal aan den arbeid. Van weldadigheid is dus zoomin sprake als van reden tot dankbaarheid.

* * *

Deze opmerkingen moesten even voorafgaan, voor wij komen tot het meer praktische deel van wetsontwerp en toelichting. Van de toelichting vooral, want die spreekt het duidelijkst de bedoelingen der regeering uit.

De oude, thans geldende armenwet mag gerust een wet tegen de armen genoemd worden. Haar voornaamste beginselen zijn:

de burgerlijke armenzorg mag een arme slechts dan onderstand verlenen, wanneer hij dien niet van kerkelijke of bijzondere instellingen van weldadigheid kan verkrijgen

en:

de burgerlijke armenzorg mag slechts bij volstreekte onvermijdelijkheid ondersteunen.

Een wet dus, om te zorgen dat „de armen” (want alleen de bedeelden zijn arm in het oog der bourgeoisie) het niet te goed krijgen.

Brengt deze wet hierin verandering? Wie onze maatschappij begrijpt, wie weet hoe gering nog de macht van het Nederlandsche proletariaat is, weet wel beter. Nog daargelaten dat de bourgeoisie de belastingpenningen liever besteedt voor dingen die meer in haar belang zijn — zij kan er nooit uit eigen beweging toe overgaan het lot van den armlastige dragelijk te maken. Het is voor ieder die het kapitalisme in stand wil houden een gebiedende eisch, te zorgen dat er een behoorlijke afstand is tusschen den levensstandaard van de bedeelden en

van de slechtst betaalde arbeiders. Anders kon de lust voor een hongerloontje zich op te werken wel eens een gevoelige knak krijgen. De armlastige moet het ellendig hebben omdat de arbeider het slecht heeft.

Waarom dan een nieuwe wet? Eenvoudig hierom, dat men is gaan inzien, dat er een zuinigheid bestaat, die de wijsheid bedriegt. De memorie van toelichting zegt het zoo duidelijk mogelijk:

Het beginsel zelf bedoelt er tegen te waken, dat iemand in de uiterste ellende hetziden honger dood zou sterven, *hetzij sich aan de samenleving zou vergripen*. De hulp moest, dit bracht het beginsel mede, niet verder reiken dan noodig was om dat gevaar te bezweren. Was dat doel bereikt, dan moest de hulp zich terugtrekken, om straks weer opnieuw te helpen, wanneer de arme weer bij het eindpunt van den weg der ellende dreigde te komen, een recidive (terugval), die psychologisch (zielkundig) noodzakelijk was, vermits de oorzaak van het gevaar krachtens het beginsel niet aangetast behoeft te worden.

Het behoeft geen betoog, dat dit beginsel is kortzichtig en duur.

Daarom bepaalt het ontwerp (art. 28, alinea 2):

Indien blijkt, dat de aanvrager door de hulp der instelling niet uit den toestand van armlastigheid kan worden opgeheven, mag de te verstrekken onderstand de grens van het voor zijn levensonderhoud onvermijdelijke niet overschrijden.

De wreede grens mag dus nu overschreden worden ten behoeve van menschen die wanneer ze door gift of voorschot in het bezit worden gesteld van gereedschap, grondstoffen, koopwaar enz., weer voor zichzelf kunnen gaan zorgen. Voor die enkelen (en het zullen doorgaans verarmde *kleine burgers*, geen industriele proletariërs zijn) wordt het dus iets beter. Niet om hunnentwil, maar omdat het voor de bourgeoisie voordeliger is, één keer 50 of 100 gulden te geven, dan tien jaar lang een gulden in de week. Voor alle anderen blijft het dus bij „voorkoming van den honger dood,” of misschien nog meer van „het zich vergripen aan de maatschappij.” 't Is altijd verkeerd de menschen tot het uiterste te brengen. Niet ieder sterft gelaten van den honger. Wat baat het, nu die bloedregel blijft, of dubbele bedeeling wordt toegestaan? 't Is voor den arme hoogstens lastiger als hij van twee kanten elk twee kwartjes krijgt, inplaats van één een gulden!

Al wat er verder in de wet staat betreft bureaucratische en organisatorische maatregelen. Maatregelen om de armenzorg zoo goed, dat is zoo goedkoop mogelijk te regelen.

Voor den bedeelde betekenen zij hoogstens dit, dat het hem moeilijker wordt gemaakt langs slinksche wegen zijn tekort aan te vullen.

Teekenend voor de „weldadigheidszin” is daarbij, dat

bepalingen noodig worden geacht, om er voor te waken dat kleine gemeenten haar zieken of hulpbehoevenden trachten „af te schuiven.”

De geheele wet, met haar beurtelings opgeblazen ethische en hondsche toelichting is weer een fraai staaltje van de „sociale wetgeving” der Nederlandsche bourgeoisie, een wetgeving gebaseerd op het meest onmiddelijke klassebelang der bezittende klassen. Voor de arbeiders is deze nieuwe regeling van een zaak, waar hun belang helaas zoovaak bij betrokken is, volkomen onaannemelijk.

Natuurlijk willen wij voor de bedeelden een veel ruimere bedeeling. Maar belangrijker als middelen om de ergste armoede nu reeds tegen te gaan achten wij: ouderdoms- en invaliditeitspensioen, ziekteverzekering en werkloozenzorg. Deze vier te zamen kunnen verreweg het meeste van de absolute armoede voorkomen. Maar er zal heel wat moeten veranderen in het klassenbewustzijn en de strijd lust der Nederlandsche arbeiders, eer zij een dezer eischen kunnen doorzetten. In elk geval moeten zij eerst het kiesrecht veroveren.

v. S.

Vorstenvereering.

Wie in de afgelopen dagen de «feesten» heeft gadeslagen welke in Amsterdam hebben plaats gehad, is getuige geweest van een fraai schouwspel. Behalve kleurig vlagvertoon en nationale liederen, vormden dronken soldaten en oranjebitter-minnende Amsterdammers een voornaam bestanddeel van de «spontane» hulde gebracht door Amstel's burgerij aan H. K. H. Prinses Juliana.

De Amsterdamsche kapitalisten-organen — *Het Handelsblad* vooraan — schreven om strijd kolommen vol over de Koninklijke familie, over de met alle geweld als gewichtig opgeblazen onbenulligheden van de jonge oranjeteig. En de volksbladen, als *Echo*, *Nieuwsblad* en *Courant* waren tot walgingswoorden toe gevuld met zoete lievgelieden voor het vorstenkind. «Ons aller lieveling» stond met vette letters gedrukt, om de stomme arbeidersgezinnen, waar dergelijk krantengespuis gelezen wordt, te lijmen vóór en één te doen voelen met «oranje».

Waarlijk, wanneer nog bewezen moest worden, hoe leugenachtig en laf de groote en kleine burgerpers is, dan was thans daarvoor de goede gelegenheid aanwezig. En zoo «*Het Volk*», het orgaan van de Arbeiders Partij, nog geen artikel kan leveren vóór het Koningschap, een artikel tegen het koningschap kan en mag het blijkbaar niet meer geven. Aan het orgaan van onze partij, de

FEUILLETON.

Verslag van de Openingsrede

gehouden op het Congres der S. D. P. te Amsterdam, 28 Mei 1910, door den Voorzitter D. J. Wijnkoop.

Partijgenooten. — Namens het Partijbestuur heet ik U welkom op het eerste jaarcongres der S. D. P. En al zijn wij ook nog slechts weinig in aantal, toch is het zeker geoorloofd, ja zelfs plicht een enkel oogenblik stil te staan bij de betekenis onzer partij, daar zij niet alleen nationaal, maar ook internationaal eenige betekenis bezit, hare plicht te vervullen heeft op het gebied der proletarische politiek.

Daarom toch is onze partij opgericht, en niet alleen in ons land is het noodzakelijk, dat de stem der proletarische politiek gehoord wordt, ook internationaal is de versterking van die stem zeer wenschelijk.

Wat is dan de proletarische politiek? De definitie hiervan vindt men evengoed in het program der S. D. A. P. als in het onze, dat wij trouwens van haar hebben overgenomen. Het is de opwekking van het klassebewustzijn en versterking der macht der arbeidersklasse of om de woorden uit het program te gebruiken: «iedere beweging zóódanig te ondersteunen, dat daardoor het klassebewustzijn vergroot en de macht tegenover de bezittende klasse versterkt wordt».

Bij de S. D. A. P. staat dit wel in het program, maar daarom is het voor haar nog geene werkelijkheid. Bij ons is dit wel het geval. Bij ons is woord en daad één.

Maar zal de proletarische politiek, die immers volgens het beroemde woord van Lassalle *«reine Macht besteht»*, dat men uitspreekt *«wat is»*, kunnen bestaan, dan dient in de eerste plaats de vrijheid van meningsuiting op grond van het program gewaarborgd te zijn. En dat dit in de S. D. A. P. niet het geval is, daarvan zijn wij zelf het bewijs. Immers de schending van die vrijheid is de aanleiding geweest tot de oprichting onzer partij. En wat wij één dezer dagen in «*Het Volk*» over Duitschland hebben kunnen lezen, was voor de opvatting dier heeren zeer symptomatisch*).

Bij wat ik heden avond bij vergelijking van Holland en Duitschland zeggen wil betreffende de vrije meningsuiting, wil ik mij er onmiddelijk tegen vrijwaren, alsof ik beide op één lijn zou willen stellen. Het gebeurde in Duitschland en Deventer zijn onvergelykbare dingen. Hier in Holland is bewust en met opzet door de revisionisten eene campagne gevoerd, tot alle vrijheid van menings-

* Nl. dit in *Het Volk* van 28 Mei j.l. in het artikel „De vrije meningsuiting”. Wij zullen er ons wel voor wachten, om de houding door de beide officiële organen der Duitse Partij in overleg met het Partijbestuur ingenomen (om discussies over de massastaking en het leggen van den scherp nader op ons republikeinsch standpunt niet toe te laten), aan kritiek te onderwerpen.

uiting in de S. D. A. P. een einde had, tot zij aan de Marxisten van *«theorie en praktijk»* ontnomen was. In Duitschland is dit hoogstens geprobeerd. De *Dortmunder Arbeiter Zeitung* en andere bladen stonden echter direct open, voor datgene waarvóór de *Neue Zeit* en *Vorwärts* eerst hunne kolommen sloten. Men ziet dus, in Duitschland is in werkelijkheid niet de gelegenheid tot vrije meningsuiting ontnomen, en dit is een zeer groot verschil. Ik wensch niet goed te praten, wat in Duitschland gebeurd is. Maar men kan wat in Duitschland geschiedde, niet hetzelfde noemen, als hetgeen hier plaats vond in, voor en na Deventer.

Het gebeurde in Hongarije is veel erger. Ook daar is een marxistisch partijgenoot door een streek van het P. B. uit de partij verwijderd. Men ziet wij hebben hier met een internationaal verschijnsel te doen. En al zal dit nu ook nooit een verdedigingsargument voor de S. D. A. P.-strijdwijze kunnen zijn, overall wordt de strijd gestreden tusschen de Marxisten «van de theorie en de praktijk» en tusschen hen, die de theorie niet kennen of niet in toepassing brengen om redenen van «omzichtigheid», «liefde tot de eenheid» enz.

Duitschland is het land, waar ook onze strijd in Holland beslist wordt. Wij zelven moeten voorzeker de krachten kweken, de macht formeeren, maar of die macht in actie zal kunnen worden gebracht, dat hangt in de eerste plaats van de gebeurtenissen in Duitschland af.

En daarom moeten wij zoo nauwlettend acht geven op de proletarische politiek in Duitschland. En in strijd met de proletarische politiek zijn in Duitschland pogingen aangewend tot knotting van het vrije woord ter propagandering der massastakingen en van den republikeinschen regeeringsvorm. In de laatste *Neue Zeit* is een artikel van Rosa Luxemburg opgenomen, waarin dit alles te lezen staat. Zelfs heeft Kautsky hieraan min of meer meegedaan. Het blijft onze trots echter, dat een lid onzer partij, Anton Pannekoek, in de eerste rijen in Duitschland strijdt om tegen deze pogingen op te komen, dat hij mede er voor gezorgd heeft, dat de stem der proletarische politiek toch werd gehoord. In de *Bremer Bürgerzeitung* heeft hij zijn standpunt helder en klaar uiteengezet. Het is voor ons een eer, dat het een onzer leden was, die dit deed en tevens verhoogt het de internationale betekenis onzer partij! (Applaus).

Het is met de propaganda van den republikeinschen regeeringsvorm in Europa treurig gesteld. Men schaamt zich een beetje daarvoor! En toch is die propaganda zoo noodzakelijk ook hier in ons land als middel tegen het zoo verderfelijke nationalisme en Orangisme. En het ergste is niet, dat de bourgeoisie dat Orangisme gebruikt als wapen tegen de sociaal-democratie, maar dat zij, die dat moesten tegengaan, dat niet doen. Wij herinneren ons allen nog wel, Schaper's optreden bij den dood van den Portugeeschen koning, en hoe Spiekman bij de onderwijzerskwestie in den Rotterdamschen Raad beweerde, dat die Oranje-feesten *spontaan* uit het volk voortkwamen. En *Het Volk* van heden avond tracht in een artikel aan

te toonen, dat het met deze oranje-feesten nog niet zoo erg gesteld is.**)

Nu wij zullen, als de oranje-furie op het hoogst is, wel „erger dingen” zien. Zeker er staan zinnen in dat artikel, waarin het proletarische standpunt wel zoo'n beetje aangegeven wordt, maar er staan ook dingen in, waaruit men afleiden zou, dat de kleine burgers uit die partij wel aan die feesten zoo'n beetje meedoen. Er wordt eene scheiding gemaakt tusschen de oude en de nieuwe oranje-feesten.

Gorter: Deze zijn veel erger dan de oude — . . . . eene scheiding die in dagen als dezen onverantwoordelijk is. En bovendien wordt er in gezegd — en dat is een zich vastleggen voor de toekomst — dat eene herdenking als b.v. het honderdjarig bestaan van de grondwet door de sociaal democraten niet principieel ontweken behoeft te worden.

Maar men diende toch te weten, wat er van zulk eene herdenking wordt. Er zal gezwetst worden met nationalistische frases als „onze onafhankelijkheidsbevrijding van het juk van Frankrijk, dierbaar Oranjehuis” enz. En voor deelname aan dergelijke nationalistische feesten heeft *Het Volk* zich nu al van te voren vastgelegd. Gelukkig gezien was het dus van onze partij de republikeinsche staatsvorm precies in ons program vast te leggen.

Die prijsgeving in meerdere of mindere mate van de republikeinsche gedachte is internationaal. In Engeland waar alle partijen — behalve de Ieren — den overleden koning op misselijk vleiende wijze herdachten, heeft de Labour Party (Arbeiders-Partij) voor de anderen in laffe vleierij niet ondergedaan. In België gaat het wel het meest schandelijk. De uitingen van C. Huysmans den internationalen secretaris hebben wij vroeger reeds in *De Tribune* gepubliceerd.**) Wat in Oostenrijk en Hongarije gebeurd is, beteekende dat ook daar voor de monarchie eene buiging wordt gemaakt. In Italië heeft Ferri den koning de hand geboden. *De Avanti* maakte er nog geen melding van. Van Noorwegen weet men, dat de sociaaldemocraten daar de strijd tegen het koningschap onfatsoenlijk hebben gevonden, er niet tegen opgetreden zijn. En dat alles gebeurt in een tijd, dat de bourgeoisie het koningschap meer en meer gebruikt om hun zaakje goed te praten, tot aankwekking en bevordering van het imperialisme, ter uitbreiding van het militarisme. Daarom is er des te meer reden, op te komen tegen de monarchie, ons te verzetten tegen al die vorstelijke praal en pracht, want het komt alles neer op telkens nieuwe uitgaven voor leger en vloot. En nu deed men zelfs in Duitschland pogingen het spreken voor den republikeinschen regeeringsvorm onmogelijk te maken! Hoe veel te meer is dan, ook voor dit punt, in *Holland* de strijd onzer partij, de partij der Marxistische praktijk noodzakelijk! (Wordt vervolgd.)

** Letterlijk staat er in *Het Volk* van 29 Mei o. a.: „De felle tegenstelling is echter voorbij”. Vroeger bestond n.l. zooals *Het Volk* zelf zegt: een felle vijandschap tusschen de Oranje-feestvierenden en de socialistische arbeidersbeweging.

*** In het nummer van 25 Dec. 1909.

sociaal-democratische, is dus de taak toegewezen, den eisch van ons strijdprogram «republikeinsche regeeringsvorm» naar voren te brengen.

Wat toch, arbeiders, beteekent de monarchie? Welke waarde heeft de arbeidersklasse aan de monarchie te hechten en waarom eischen wij een republikeinsche regeeringsvorm? Monarchie wil zeggen, een regeeringsvorm, waar het «gezag» neegelegd is in handen van een enkelen persoon. Dit gezag kan zijn absoluut, dus zonder eenige verantwoording aan welk regeeringslichaam ook. Een voorbeeld hiervan was nog voor korten tijd de Czaar van Rusland, die onbepert over alles en allen heerschte. Dit gezag kan ook zijn constitutioneel, dat wil zeggen, wanneer de drager van de monarchie zijn macht moet deelen met de volksvertegenwoordigers. Hoe de constitutioneele monarchie zich historisch ontwikkeld heeft, blijft hier in dit kleine bestek natuurlijk achterwege. Wat wij er echter van zeggen willen is dit. Wij weten nu allen wel, als lezers van «De Tribune», wat onder volksvertegenwoordigers is te verstaan. Zij vertegenwoordigen niet natie, het gansche volk, maar alleen de heerschende klassen, de klassen die ons uitbuiten, die de vruchten van onzen arbeid voor het grootste deel in zalig nietsdoen verteeren. Waar nu door den drang der arbeidersbeweging zelve, of door den strijd van de bezittende klassen in eigen boezem, het kiezen der volksvertegenwoordigers ook aan een klein deel der arbeiders is toegestaan, daar wordt ook in het parlement in de «volks»vertegenwoordiging de stem van de arbeidersklasse — al is het nog niet altijd het Socialisme — gehoord. Overigens worden in de parlementen van alle kapitalistische landen de belangen behartigd van de heerschende klassen. Die belangen laten echter niet toe een gezagsverdeling in den staat. Zij eischen voor zich op, het geheele gezag in den staat. Met het toenemen van de macht der kapitalisten in de maatschappij neemt ook hun politieke macht, hun zeggingskracht toe in den staat, en daalt in de zelfde verhouding de wezenlijke macht van de monarchie. In den loop der tijden zijn de vorsten geworden van «glanspunten van macht» tot glanzende ledpoppen in handen der bourgeoisie.

Wanneer, arbeiders, gij al de weelde ziet waarmede de monarchie wordt omhangen, dan is dit eene schitterende vertooning waarmede het geld-ploertendom U tracht te verblinden. Zij trachten U te vangen met goudgefonker, omdat winst, omdat goud voor hen het hoogste is, de stumps! En bovendien trachten zij U wijs te maken dat wat ook de klassen in de maatschappij moge scheiden, er toch één zaak is, waardoor zij zich vereenigen, zich weer verbroederen, en dat is de nationale eenheid. Eenheid der natie, waarvoor de vorsten als symbolen moeten doen. Wat wonder dat zij zoo'n kostbaar machtsinstrument omkleeden met het kostbaarste wat zij kennen, met goud!

Wanneer wij nu onze eisch «de republikeinsche regeeringsvorm» naar voren schuiven, dan is dit niet omdat wij in een republiek grootere direkte voordeelen voor de arbeidersklasse denken te vinden of dat het Socialisme daar direkt nader tot zijne verwezenlijking staat, maar dan doen wij dat, omdat de afschaffing van het koningschap of keizerschap door ons, voor het internationale proletariaat beteekent, afschaffing van een machtsmiddel der bourgeoisie; een machtsmiddel dat vooral dient om de oogen der arbeiders te verblinden. Dan doen wij dat, opdat de verhouding van de klassen in deze maatschappij naakter te voorschijn kunne treden.

Uit het Buitenland.

Frankrijk. Den vorigen Zondag heeft de socialistische partij te Parijs een betooging voor de slachtoffers van de Versailles in de laatste dagen der Commune gehouden, die misschien bewijst, dat de Fransche Partij iets heeft geleerd van de lessen der laatste tijden.

Wij bedoelen dit. Slechts door te beproeven de socialistisch-gezinde massa's in Parijs werkelijk te organiseren, hen eerst bij gelegenheid, daarna zoo mogelijk blijvend, in de partij-actie te betrekken, kan er verbetering komen in de beweging in 't bijzonder te Parijs, die vooral lijdt aan organisatorische zwakheid, verdeeldheid en losheid.

Een van de middelen nu om de organisatie te bevorderen en 't contact tusschen de partij en de arbeidersmassa's te versterken is ongetwijfeld de manifestatie. De manifestatie bij gelegenheid van de Ferrer-gebeurtenissen had dit reeds geleerd. De Mei-betooging is weer totaal in 't water gevallen. Nu echter waren er tamelijk goede maatregelen getroffen en zoo heeft men dan onder 't welwillend oog van Lépine, den morfinitischen en halfgekken satraap van Parijs, hoofd van de politie, die duizenden agenten had verzameld en duizenden soldaten onder zijn bevelen had, met een stoet van ongeveer 30.000 menschen voorbij den muur der Gefedereerden, de heilige plek voor elken socialist gedefileerd. Die manifestatie heeft niet tot botsingen met de politie aanleiding gegeven, omdat er nu werkelijk organisatie was en alle kamerleden, gemeenteraadsliden enz. vertrouwensmannen waren. Maar zij was toch nog niet wat zij behoorde te zijn: een manifestatie van de Parijsche arbeidersmassa's. Het zal de taak der Partij zijn, in die richting te streven. Dan kan 't ook niet meer voorkomen, dat Briand, zooals ook nu weer, het uitspreken van een woord van hulde aan de door de bourgeoisie geslachten verbiedt en dat Lépine den spreker belet voorttegaan. Een manifestatie van honderdduizenden zou alle militaire maatregelen der regeering nutteloos

maken en de Parijsche arbeiders werkelijk het recht van demonstratie verzekeren, dat zij juist in de Republiek, omdat de klassetegenstellingen daar scherper dan ergens aan den dag treden, missen.

***

Des te noodiger is het, dat de partij zich aan 't organiseren der massa's zet, omdat zij nu een abnormale parlementaire macht bezit, een macht, grooter dan overeenkomt met haar organisatorische macht.

En de verzoeking van de reformistische elementen in de kamerfractie om 't koste wat het wil, positieve resultaten te bereiken, ook al is de tijd van de blokverwarring buiten hun wil om verdwenen, is daardoor natuurlijk weer toegenomen.

Briand heeft de neuzen der kamerleden geteld en nagerekend, dat er een meerderheid is voor de verkiezingshervorming, de invoering van evenredig kiesrecht. Men weet, dat de socialistische partijen met de rechtse partijen en een deel der radicalen, omdat het nu bestaande verkiezingsstelsel een bron is van bederf, die de plaatselijke belangen vooropstelt, de invloeden van kleine klieken en districtsbelangen vergroot, de zuivere verdeling der volksvertegenwoordigers naar partijen en beginselen verhindert. Briand zelf heeft de bestaande verkiezingsdistricten genoemd «stilstaande poelen van bederf».

Deze hervorming is ongetwijfeld de meest dringende, trouwens de eerste, die sinds 1871 de democratie in Frankrijk iets naderbij zou brengen. Want, wij weten het, de Fransche staatsinstellingen zijn nog volkomen ondemocratisch en Caesaristisch (op den voet van 't Keizerrijk). Briand heeft dan ook in 't program, dat hij dezer dagen heeft gemaakt, de verkiezingshervorming beloofd. Maar... natuurlijk met een maar. Tevens geeft de regeering de mogelijkheid te verstaan van andere wijzigingen in de verkiezingswijze der Kamer B. v. door verlenging van de zittingsperiode der Kamer en door de Kamer bij derde gedeelten te doen vernieuwen.

In dat geval, zou, zooals gewoonlijk bij de burgerlijke hervormingen één stap vooruit gepaard gaan met twee stappen achteruit. En in dit geval komt natuurlijk direct de vraag aan de orde, of de sociaaldemocraten dan die verknoede hervorming nog zouden kunnen aanvaarden, waarop de reformisten naar alle waarschijnlijkheid ja, de Marxisten neen zullen antwoorden.

't Zelfde geldt van 't overige program der regeering, waarvan nu reeds vast staat, dat het tegen de belangen der arbeidersklasse in zal gaan, maar waaromtrent de reformisten zich natuurlijk nog weer illusies maken.

De taak der sociaaldemocratische fractie in de nieuwe Kamer geeft Rapport terecht aan met deze woorden:

De radicale partij zal zoo doen, alsof zij een verkiezingshervorming wil doorvoeren, maar zal op 't laatste oogenblik terugdeinzen voor politieke zelfmoord. Zij zal hier en daar eenige goedkope maatregelen ten gunste der wereldlijke, maar kapitalistische school die in de officiële schoolboekjes het socialisme hoont, met moeite en nood trachten door te voeren. Is dit werk van radicale onmacht de vlijt van een wereldbestormende partij, als de socialistische, werkelijk waard? Den laparbeid van 't kapitalisme zal of wij willen of niet, ieder van de heeren, die aan zijn vleeschpotten zitten, opknappen. Dat wij aan de afzonderlijke verbeteringetjes moeten meehelpen, spreekt vanzelf. Maar daarin onze levenstaak te zien zou een doodelijke vergissing zijn.

Wij mogen het lot onzer partij niet verbinden met dat van 't wankelende, vermolmd kapitalistische gebouw en zijn afstervende partijen. Met den hervormingsarbeid staat het al heel slecht in de tegenwoordige aan den rand van 't bankroet staande maatschappij. In Frankrijk nog meer dan in menig ander land. Onse politiek in de Fransche Kamer moet noodgedwongen een vereenigings-, organisatie- en agitatiepolitiek zijn. De blinde machten werken voor ons. Het ontbindingsproces der burgerlijke partijen zal, zooals de laatste verkiezingen, opnieuw bevestigen, onophoudelijk verder voortgaan. Wij hebben tot taak met inspanning van alle krachten en al onze geestdrift, voor onze groote zaak in dezelfde richting te werken om met de leidende gedachte der Amsterdamsche resolutie in overeenstemming te blijven: wij zijn geen partij van knoeiwerk, maar van de revolutie in den besten en edelsten zin des woords.

Zooals 't geval was na de grootsche driemiljoenen overwinning in Duitsland (1903), zoo verlangt nu in Frankrijk de rechter vleugel der Partij het aanwenden van groote resultaten tot kleine doeleinden. De verkiezingen van 1910 kunnen, wanneer ze in groote lijnen gebruikt worden, het begin worden eener nieuwe aera (tijdvak) in 't Fransche socialisme. Maar leuze moet dan zijn: Meer socialisme! en niet: Meer lapwerk!

v. R.

Kleine politieke feiten.

In Italië heerscht 't reformisme onbepert in de Partij. In de naaste toekomst moeten in de meeste Italiaansche gemeenten verkiezingen van 't derde deel der gemeentebestuur in plaats hebben. De Arbeiderspartij heeft op vele plaatsen vorige keeren een verbond aangegaan met de republikeinen en radicalen en zoo de macht in handen gekregen. Zien wij nu, wat dit „verbond” te weeg heeft gebracht, b. v. in Rome. Hier heeft een anti-clericaal blok 2 1/2 jaar geheerscht, onder leiding van een bekend anti-clericaal, die ondanks zijn republikeinsch-gezindheid natuurlijk het koningschap aanvaardt en bij het bezoek van Nicolaas 't vorige jaar dezen moordenaar de hand drukte als een vriend.

Ofschoon in de 2 1/2 jaar, sinds dit blok aan 't roer is, het municipale (gemeentelijk) wanbeheer absoluut niet verminderd is, ofschoon de woningnood erger is dan ooit te voren, ofschoon de uithongering der stad door groote opkoopters een ongehoorden graad bereikt heeft en alles totaal in 't honderd geloopt is, heeft de partij-afdeeling te Rome zich nog eens met groote meerderheid voor vernieuwing der coalitie uitgesproken.

Men ziet het: deze „socialisten” zijn zoover gekomen, dat ze hun eigen slachters kiezen, net als volgens 't Duitsche rijmpje, de allergrootste kalveren doen.

De kamerfractie der Italiaansche Arbeiderspartij — die tusschen haakjes slechts ten halve 't recht heeft dien naam te dragen — heeft toen er onlangs een nieuw ministerie aan 't bewind kwam in plaats van 't „reactionnaire” van Giolitti, hiervóór gestemd, omdat ze van dit nieuwe bewind weer de schoonste vruchten wachtte op 't gebied van positieve resultaten.

Langzamerhand wordt 't nu echter zelfs sommigen reformisten in de partij — de Marxisten vormen er een totaal onbeteekenende en machteloze minderheid en de syndicalisten zijn er uit verwijderd — te bar. Dit is natuurlijk mogelijk. Een arbeider kan oprecht overtuigd zijn, dat er door samenwerking met de burgerlijke partijen meer te bereiken is voor zijn klasse, kan dus oprecht reformist zijn — zoo zijn er in Italië velen — maar kan vinden, dat men daarom toch nog niet door dik en dun met alles mee hoeft te gaan, wat de burgerlijke partij-leiders hervormingen be-lieven te noemen. De kritiek van dezen man is echter zeer teekenend als bewijs, waar de reformistische praktijk onvermijdelijk heenvoert.

„Geen belangenstrijd meer (in de Kamer), geen partijen. Alle menschen van goeden wille zijn in bepaalde kwesties één van zin. De waarheid is 't monopolie van niemand, de liefde tot het volk is niet 't kenmerk van een bijzondere partij.»

Dan noemt deze reformist Luzzatt (den nieuwen minister-president) het echte symbool van de sentimenteele verwarring, waaronder de opvoeding van 't volk op zijn materieel welzijn lijdt. Door haar stemming heeft de fractie, zegt hij, den ouden twist over 't ministerialisme of anti-ministerialisme opnieuw doen ontbranden, opnieuw de geheele opmerkzaamheid der partij op de Kamer gericht en de actie in de Kamer weer den voorrang verleend, welke de ergste pest voor de partij en het proletariaat is. Het concentreeren (samentrekken) van alle opmerkzaamheid op het Parlement beteekent verslapping van alle overige actie.

De kritiek, nog eens gezegd, is van een reformist en wel van een vakvereenigingsman, die alle heil ziet in de vakactie en die dus even onsocialistisch en eenzijdig denkt als de reformist, die alle heil van de reformistische parlementaire actie verwacht, maar zij is er niet minder juist om.

Van het Partijbestuur.

De P.B.'svergadering van 23 Mei stelde aan de hand van art. 11 der Statuten de agenda voor het jaarcongres vast. Zij behandelde verder het van wege het D. B. ingekomen verslag der partij voor het Intern. Social. Bureau. Dit verslag, 28 Mei naar Brussel verzonden, is volgens de aanwijzing van de «Uitnoodiging tot deelneming aan het Intern. Social. Congres te Kopenhagen» gedrukt in de Fransche, Engelsche en Duitse taal van elk 1000 Ex. Het bevat op 7 pagina's een kort overzicht van afdelingen- en ledental bij de oprichting der partij en aan het einde van het 1° jaar, van de verkiezingen waaraan is deelgenomen en de daarbij behaalde stemmen, van de gehouden openbare, verkiezings- en cursusvergaderingen, van de gehouden congressen en hetgeen op die congressen is behandeld en aangenomen. In hun geheel zijn daarbij (vertaald) afgedrukt de bij het Stichtingscongres aangenomen motie i/z Algemeen Kiesrecht en de Motie Rotterdam waarmee op het congres van 21 Maart het fusie-voorstel van het D. B. van het Intern. Bureau verworpen werd.

M. MENSING.

Voorstellen*), aangenomen door het Congres van 28 en 29 Mei die aan het referendum*) moeten worden onderworpen.

- I. Het partijbestuur spreke zich bij elken belangrijken strijd van niet bij het N. V. V. aangesloten organisaties uit over het al of niet verlenen van steun, na ingewonnen advies der afdeling ter plaatse waar de strijd gevoerd wordt.
- II. De partij spreekt de wenschelijkheid uit, dat voor de Redactie van De Tribune door de afdelingen 1 cent per lid en per week worde afgedragen. Zij draagt de besturen op, te zorgen dat in dit jaar hiermede een ernstige proef wordt genomen.
- III. Als afgevaardigden naar het Intern. Socialistisch Congres te Kopenhagen in Augustus a.s. worden aangewezen de afgevaardigden naar de vergadering van het Intern. Soc. Bureau (H. Gorter en D. J. Wijnkoop).
- IV. Erkenning der partij als rechtspersoon worde aangevraagd.
- V. Het Congres der Soc. Dem. Partij enz. betuigt zijn sympathie met het streven van den Algem. Nederlandschen Bond van Handels- en Kantoorbedienden naar een door rijkswet vastgelegde achttuursluiting van alle winkels en magazijnen, wekt haar leden op aan het verzoek van genoemden Bond, inkoopers steeds vóór 8 uur 's avonds te doen, gevolg te geven, en draagt haar woord- en penvoerders op, dit denkbeeld en dezen eisch voor vervroegde winkel-sluiting, waar noodig te propageeren.

*) De leden worden opmerkzaam gemaakt, dat deze voorstellen alleen in dit nr. van De Tribune worden afgedrukt. Men beware dus dit nummer. Stembriefjes worden afzonderlijk toegezonden. De besturen dienen ervoor te zorgen dat aan het referendum zoo trouw mogelijk door de leden wordt deelgenomen.

Van de Afdelingen.

Rotterdam. Donderdag 26 Mei hielden wij onze tweede buurtvergadering in een gedeelte der stad waar wij nog nooit geweest waren, Roentgenstraat. Dr. Van Ravesteyn sprak voor een klein publiek over de sociaal-democratie. De aanwezige S. D. A. P.-ers verdedigden hun partij niet. Er werden slechts enkele vragen o.a. omtrent onzen republikeinschen eisch gesteld.

Korrespondentie. De kandidaten voor het P. B., die een kandidatuur aanvaardden, zullen de volgende week worden vermeld. Ook Mannoury's Ingezonden Stuk krijgt dan een plaats.